

**До спеціалізованої вченої ради Д 64.108.05
Української інженерно-педагогічної академії
Міністерства освіти і науки України**

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора економічних наук, професора
Ареф'євої Олени Володимирівни
на дисертаційну роботу Зайцевої Анни Сергіївни
«Управління транспарентністю розвитку
підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів»,
представлену на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за
спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)**

**Актуальність теми дослідження та її зв'язок із науковими темами,
програмами, планами**

Розвиток підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів є необхідною умовою економічної, управлінської, виробничої, фінансової, технічної, технологічної та інших видів їх діяльності. В сучасних складних умовах динамічного середовища, та тим паче в умовах збройної агресії проти нашої держави все більшої актуальності набуває процес розвитку промислових підприємств. В цих умовах основними принципами розвитку управління визнаються стабільність, своєчасність та адекватність прийняття рішень щодо викликаних умов стратегічного виживання підприємств. Тому кожне промислове підприємство сьогодні прагне досягнути ефективних та оптимальних змін у процесі управління, які повинні бути неодмінно направлені на реалізацію цілей та стратегій діяльності усіх аспектів та напрямів управління транспарентністю розвитку. Саме тому, формування ефективної системи управління розвитком підприємств вимагає взаємоузгодженості виконання конкретних цілей щодо теоретико-практичного базису формування системи

управління транспарентністю розвитку підприємств, які спрямовані на досягнення комплексного результату в умовах конвергенції інвестиційних процесів. Вирішенню цих питань присвячена дисертація Зайцевої Анни Сергіївни на тему: «Управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів».

Напрямок дисертації відповідає тематиці науково-дослідних робіт Української інженерно-педагогічної академії, зокрема науково-дослідним темам: «Трансформаційні процеси соціально-економічних систем в умовах невизначеності» (номер державної реєстрації: 0123U103888); «Управління розвитком бізнес-структур в умовах макроекономічної нестабільності» (номер державної реєстрації: 0123U103889) та тематиці науково-дослідних робіт Національного університету «Львівська політехніка», зокрема науково-дослідним темам: «Теоретичні та прикладні засади трансферу та комерціалізації результатів науково-технічних робіт у системах стратегічного розвитку суб'єктів господарювання» (номер державної реєстрації: 0123U102351); «Формування та використання економічного потенціалу підприємств, галузей та регіону в умовах інноваційної трансформації та сталого розвитку» (номер державної реєстрації: 0123U102353); «Формування конкурентоспроможного потенціалу розвитку підприємств в стратегічному періоді» (номер державної реєстрації: 0123U102349); «Моделювання систем взаємодії суб'єктів біхевіористичної економіки в умовах цифровізації» (номер державної реєстрації: 0123U102352).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації

Зміст дисертації Зайцевої А.В. свідчить про достатнє оволодіння загальнонауковими та спеціальними методами досліджень, такими як: логічного узагальнення та системного підходу; групування та семантичного аналізу; емпіричного і статистичного аналізу; системно-структурного аналізу; економіко-математичного прогнозування; кластерного аналізу; кореляційного аналізу; методу теоретичного узагальнення, системного й історичного

аналізу; абстрактно-логічного аналізу; методу експертної оцінки, – що дозволило автору здійснити глибокий аналіз проблеми управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів.

У першому розділі дисертації «Теоретико-методичні основи управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів» (стор. 45-112) розглянуто теорії, концепції фундаментальної науки як основи сучасної парадигми управління розвитком та генезису конвергенції соціально-економічних процесів і систем, визначено інвестиційну політику держави як ідеологічну платформу транспарентності розвитку підприємств в конфігурації нової економічної ринкової моделі, систематизовано конвергенцію інвестиційних процесів як основу інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах глобалізації технологічних та економічних зв'язків.

У другому розділі роботи «Методологічне підґрунтя управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів» (стор. 113-169) розглянуто управлінський аспект реалізації освітньо-наукових технологій формування стратегічних орієнтирів розвитку підприємств в умовах досягнення транспарентності, розроблено та подано методологічний інструментарій управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів, визначено бізнес-ідеологію новаторського типу як консолідовану основу інтелектуалізації управлінського процесу.

Третій розділ дослідження «Аналітико-діагностичні засади оцінювання рівня розвитку підприємств за умов досягнення транспарентності» (стор. 170-269) присвячено проведенню оцінювання рівня розвитку промислових підприємств на основі аналізу конкурентоспроможності в системі забезпечення підприємств як ступеня реалізації потенціалу, удосконаленню соціально-економічного підходу до вимірювання формального та активного рівня транспарентності розвитку промислових підприємств.

У четвертому розділі дисертаційної роботи «Стратегічно орієнтована паритетність підприємств в умовах транспарентності розвитку та конвергенції інвестиційних процесів» (стор. 270-352) здійснено оцінку рівня інвестиційної

активності промислових підприємств та запропоновано методику раціоналізації структури джерел їх інвестиційної активності за допомогою причинно-фрактального методу, розроблено методику формування ізоваріаційної моделі вибору конвергентних сценаріїв інвестиційного рішення промислових підприємств з урахуванням комплаєнс-ризиків та активізації рівня транспарентності розвитку, запропоновано генерування стратегічних управлінських рішень на основі побудови кластерних полівекторних моделей досягнення транспарентності розвитку промислових підприємств.

У п'ятому розділі роботи «Концептуальна парадигма управління транспарентності розвитку в умовах конвергенції інвестиційних процесів» (стор. 353-432) розроблено та запропоновано механізм управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів на основі синектично-компенсаторного підходу, систематизовано основи побудови архітектоники всебічної транспарентності розвитку підприємств на основі ієрархічно-управлінських технологій досягнення імерсивного результату, удосконалено науково-прикладні аспекти процесу бліцмасштабування в стратегічній конфігурації управління транспарентністю розвитку підприємств на основі цифрової когерентності, розроблено та запропоновано методику визначення синергії управлінських ефектів в аспекті досягнення та забезпечення оптимального рівня транспарентності розвитку промислових підприємств на основі тестування наявності β -конвергенції.

Таким чином, очевидно, що структура роботи логічна і завершена. Зміст дисертаційної роботи, який відповідає назві теми, засвідчує завершеність дослідження. В цілому дисертаційну роботу Зайцевої Анни Сергіївни можна оцінити як закінчене дослідження з вагомими науковими результатами, які є достатньо обґрунтованими та достовірними.

Наукова новизна положень, сформульованих в дисертації.

Науковий доробок Зайцевої А.С. має важливе значення для розвитку промислових підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів, який впливає на стратегічний рівень функціонування економічного та промислового

сектору країни. Представлена дисертація містить результати, що характеризуються науковою новизною.

В дисертації автором *вперше розроблено й запропоновано:*

розроблено та запропоновано методологію управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів, системна мультидисциплінарність якої базується на комплексі взаємопов'язаних принципів і елементів, гармонізації параметрів короткострокової та довгострокової динамічної рівноважної взаємодії та причинно-наслідкових взаємозв'язків між властивостями транспарентності розвитку й інвестиційними процесами, що дає можливість концептуального поєднання механізмів оцінювання позитивного ефекту фінансово-інвестиційної активності в просторово-динамічному вимірі, дозволяє прогнозувати нелінійні циклічні процеси й визначати характерні тенденції стратегічних змін поведінкової моделі через призму емерджентності функцій управління (стор. 129-150);

розроблено та запропоновано науково-практичний підхід до формування управлінських рішень щодо активізації інвестиційних позицій підприємств, який базується на оцінюванні рангово-агрегованого критерію структурних елементів формального та активного рівня транспарентності їх розвитку як вихідного параметру виміру інвестиційної привабливості в умовах конвергенції інвестиційних процесів бізнес-середовища, визначенні варіативності стратегічного домінантного впливу економічної свободи та підприємницької культури на транспарентність розвитку підприємств на основі методу аналізу ієрархій, що дозволяє враховувати короткострокові та довгострокові прогнозовані параметри змін (стор. 250-267);

розроблено та запропоновано механізм управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів на синектично-компенсаторній основі, який ґрунтується на системній імплементації економічної ідеології; формується завдяки комплексному відображенню динамічності, варіабельності економічних інтересів і параметризації дієвого процесу їх балансування в динамічній моделі формування та використання потенціалу підприємств і за наявності

потенційно високої якості управлінських рішень порівняно з конкурентами, що забезпечує оптимально-векторальну інтеграцію управлінських впливів, формуючи конкурентну позицію на ринку та стійкий рівень розвитку промислових підприємств (стор. 353-370);

розроблено та запропоновано методику визначення синергії управлінських ефектів в аспекті досягнення та забезпечення оптимального рівня транспарентності розвитку промислових підприємств на основі тестування наявності β -конвергенції, що має структурно-мережеву конфігурацію побудови, вузлами якої є характеристики стану транспарентності розвитку та конвергенції інвестиційної активності, а дугами є параметричні еталонні значення β -конвергенції; констатує семантичність кількісних даних шляхом формалізації моделі їх репрезентативності та еталонності для розрахунку ресурсно-стратегічного резерву нівелювання дисбалансів параметрів розвитку, визначаючи змінно-функціональний диференціал ефекту скомбінованості функцій управління розвитком як сукупності всіх бесто-наявних когнітивних модусів (стор. 412-430);

в дисертації автором *удосконалено*:

науково-практичний підхід до побудови конфігурації бізнес-ідеології новаторського типу в управлінні розвитком підприємств на основі процесного підходу, який, на відміну від наявних, формується як цілісна система реакцій, що є відповіддю на виклики перманентних криз сьогодення, змінюючи ціннісно-орієнтовану основу розвитку підприємства, яка здатна впливати на дію обставин різної етіології походження, трансформувати та корегувати сприйняття інформаційно-аналітичного масиву даних, стратегічно визначаючи в просторово-процесному вимірі напрям розвитку процесів та явищ, за умов, що ідеологія має ознаки потужного впливу на кінцевий результат реалізації певного процесу, утворюючи простір ідеологічного впливу (стор. 151-167);

методичний підхід до оцінювання рівня транспарентності розвитку промислових підприємств з урахуванням інвестиційної активності економічного середовища, який, на відміну від наявних, базується на

визначенні показників індексного характеру та обчисленні їх коефіцієнтів вагомості на основі експертної оцінки, які є найбільш інформативними при оцінюванні транспарентності розвитку, що визначає доцільність розроблення комбінованих сценаріїв з квазіпараметричним економічним ефектом від реалізації управлінських заходів з урахуванням фаз активізації та мультиплікативної залежності ступеня впливу рівня транспарентності розвитку на інвестиційну активність (стор. 170-183);

науково-методичні основи розроблення структурно-функціональної моделі інтегрованої адаптивно-релевантної системи оцінювання життєвого циклу підприємства за фазами життєздатності, яка базується на параметризації показників його діяльності, аналітичному упорядкуванні вертикальних та горизонтальних зв'язків багаторівневої та багатофункціональної системи прийняття управлінських рішень, враховуючи властивості взаємозалежного впливу та встановлюючи критичні точки для найбільш значущих параметрів безпеки індивідуальних траєкторій; синтезує комплексну систему виконання тактичних дій, реалізується на основі одержання інформації від об'єктових локальних фаз життєздатності підприємства, виконує функції розпізнавання та ідентифікації сумісності фаз життєздатності з рівнем розвитку промислового підприємства (стор. 199-206);

методику формування ізоваріаційної моделі вибору конвергентних сценаріїв інвестиційного рішення промислових підприємств з урахуванням комплаєнс-ризиків, яка, на відміну від наявних, базується на моделюванні еквіваріантних показників програмних рішень реалізації інвестиційних сценаріїв як математичного очікування доходу і ступеня ризику, результатом якого є констатація стану стохастичності та невизначеності, що є кореляцією, пов'язаною з варіативністю оцінки сценаріїв, яка є параметричною ізоваріаційною складовою відхилень позитивного й негативного характеру (стор. 305-313);

стратегію управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів, яка, на відміну від наявних, базується на системі коваріаційних функцій та їх емерджентності, побудова яких призначена для перетворення значень вхідних змінних процесу управління у

вихідні коспектральні змінні за допомогою фазової генерації при варіантній ідентифікації параметрів цифрової технології бліцмасштабування в стратегічній конфігурації для досягнення оптимально достатнього рівня транспарентності з використанням ієрархічно-управлінських імерсивних технологій (стор. 330-335);

в дисертації *дістало подальшого розвитку*:

теоретичний базис дослідження, який, на відміну від наявних, ґрунтується на визначенні процесу управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції домінуючих форм інвестиційного капіталу в розрізі розвитку соціально-економічних систем як парадигми управління з використанням інноваційних інструментів та інформаційної підтримки з метою продукування ефективних стратегічних управлінських рішень щодо концептуального моделювання та удосконалення бізнес-процесів, які стратегічно визначають конкурентні переваги підприємств, забезпечуючи при цьому транспарентність підприємницького бізнес-функціонування в інституціональному середовищі (стор. 45-73);

методика раціоналізації структури джерел інвестиційної активності промислових підприємств за допомогою причинно-фрактального методу, яка, на відміну від наявних, базується на визначенні кількості альтернативних інвестиційних проєктів й очікуваної сукупної стратегічної величини їх чистого прибутку від реалізації; визначенні структурно-діагональної направленості фракталів за різною величиною вимірника структури капіталу промислових підприємств, що дозволяє отримати функції результативності впливу критерію визначення раціонального значення вимірника структури джерел фінансування на загальний рівень інвестиційних можливостей та забезпечити раціональне співвідношення між ризиком та дохідністю в умовах невизначеності фінансових результатів діяльності підприємств (стор. 270-278);

концептуальні положення управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів, які, на відміну від наявних, ґрунтуються на міжпарадигмальному синтезі знань, передбачають емпіричне вивчення, системну консолідацію конвергентних

особливостей функціонування промислових підприємств та методологічне обґрунтування синергії управлінських ефектів в аспекті забезпечення оптимального рівня транспарентності розвитку в парадигмі управління та розвитку як результату консенсусних наукових знань (стор. 371-388);

науково-прикладні аспекти процесу бліцмасштабування в стратегічній конфігурації управління транспарентністю розвитку підприємств на основі цифрової когерентності, які, на відміну від наявних, консолідують інтегроване використання цифрових технологій, стратегічне бачення, технологічну гнучкість та управлінську керованість, формування гнучкої стратегії швидкого впровадження інновацій як реакції на зміни в цифровій індустрії в епоху цифровізації економіки, що забезпечить когерентність між інформаційними технологіями й бізнес-процесами (стор. 389-411);

Теоретико-методологічне та практичне значення отриманих результатів дослідження

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні теоретико-методологічних положень та науково-прикладних засад управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів.

Результати дисертації отримали практичне застосування в діяльності: Виконавчого комітету Харківської міської ради Харківської області (довідка № 05-68/1643/2-20 від 03.04.2024); Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України (довідка 63-1/01 від 08.04.2024); Харківського регіонального фонду підтримки підприємництва Харківської обласної адміністрації (довідка № 105-5/с від 20.03.2024); Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації (довідка № 08.01-10/1739 від 30.03.2024); Івано-Франківської обласної ради (довідка № 114/517р/212 від 29.03.2024); ТОВ «ХАРКІВТРАНСМАШПРОЕКТ» (довідка № 027/С-16 від 25.03.2024); ПАТ «Харківський тракторний завод» (довідка № 94/05 від 18.03.2024); ТОВ «С.К.С.М.» (Слобожанський комбінат будівельних матеріалів)(довідка

№ 82/5 від 19.02.2024); ТОВ «БУРАН ГРУП» (довідка № 05/05-2024 від 29.03.2024); ПП «Фірма БУРАН» (довідка № 06/05-24 від 29.03.2024); ТОВ ВКФ «Електропромремонт» (довідка № 105-13 від 21.02.2024); ТОВ «ІНТЕРМІНЕРАЛБІЛДІНГ» (довідка № 09-315/с від 08.03.2024); ТОВ «АВТОСПЕЦКОМ» (довідка № 35/1-с від 18.03.2024).

Результати дослідження використовуються в Українській інженерно-педагогічній академії під час викладання таких дисциплін: зі спеціальності 073 «Менеджмент» – «Менеджмент організацій», «Управління ризиками», «Антикризовий менеджмент», «Теорія і методологія менеджменту», «Глобальна трансформація системи управління», «Інноваційні методи прийняття управлінських рішень в соціально-економічних системах»; зі спеціальності 051 «Економіка» – «Бізнес-інжиніринг», «Управління ризиками підприємства» (довідка № 106-38-01 від 19.01.2024).

Оцінка повноти викладення дослідження в опублікованих роботах

Результати дисертації опубліковано у 56 наукових працях, у тому числі: 5 розділів у колективних монографіях, 5 статей у закордонних та вітчизняних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз Scopus/WoS; 26 статей у наукових фахових виданнях України, 20 публікацій тез доповідей у збірниках за матеріалами конференцій. Загальний обсяг усіх публікацій становить 32,64 ум.-друк. арк., з яких особисто здобувачеві належить 25,81 ум.-друк. арк. Опубліковані праці відображають основний зміст дисертації.

Автореферат розкриває основні положення дисертаційної роботи і відповідає її змісту та структурі. Текст автореферату відповідає вимогам МОН України та не містить положень, які не знайшли відображення в дисертації.

Ступінь використання матеріалів і висновків кандидатської дисертації

Результати досліджень, за якими Зайцева А. С. захистила кандидатську дисертацію на тему: «Формування інтеграційних процесів розвитку

залізничного транспорту України», подану на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством, в її докторській дисертації не використовувалися.

Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації

Дисертаційна робота Зайцевої Анни Сергіївни на тему: «Управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів» відповідає принципам академічної доброчесності. У докторській дисертації та наукових працях, які відображають її результати, відсутній академічний плагіат, фабрикації та фальсифікації, що підтверджено відповідною довідкою. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дискусійні положення та зауваження до роботи

Підтверджуючи високий рівень теоретичних та прикладних досліджень, виконаних в дисертаційній роботі, необхідно звернути увагу на недоліки та дискусійні питання, які містяться в тексті дисертації. Основними з них вважаємо такі:

1. Автор через розглянуті переваги конвергованих рішень обґрунтовує можливість використання мобільності інвестиційного капіталу шляхом зближення форм інвестиційного капіталу відповідно до запропонованих етапів розвитку соціально-економічних систем, які агреговані в модель конвергенції домінуючих форм інвестиційного капіталу в логістичній системі (С. 75-79, рис 1.11). Але, з нашої точки зору, доцільно було б обґрунтувати джерела капіталу як іноземні, так і внутрішні для здійснення інвестування в інноваційні впровадження, що дозволили б оптимізувати структуру капіталу за строками та розміром та, відповідно, окреслити тенденції їх розвитку.

2. Автор розглядає наслідки накопичення зовнішнього боргу та шляхи подолання проблеми державної заборгованості (с. 91-99, рис. 1.16, 1.17), де на

підставі узагальнених основних інструментів сучасної політики конвергенції інвестиційних процесів в умовах глобалізації технологічних та економічних зв'язків пропонує більш тісну взаємодію між органами влади на всіх рівнях та бізнесу через розробку механізмів моніторингу інвестиційних проектів в рамках державно-приватного партнерства та рейтингової оцінки. На нашу думку, необхідно було б надати більш детально розгорнуту інформацію стосовно впливу означеного процесу на створення інноваційних кластерів і фондів, та пояснити, який ступінь транспарентності розвитку підприємств припускає необхідність своєчасного оновлення інформаційного контенту.

3. У підрозділі 2.1 автор розглядає стратегію бізнес-масштабування в парадигмі управлінських процесів підприємств в практичному застосуванні у бізнес-структурах при урахуванні специфічних умов галузі, як потужний інструмент для досягнення успіху та стійкого розвитку (с. 120-127, рис. 2.1), пропонує поєднувати реформування освіти відповідно до структурних змін в економіці, формування конфігурації архітекtonіки транспарентності розвитку тощо. Вважаємо, що як основу доцільно було б визначити пріоритетність галузей знань та можливе їхнє поєднання, що є необхідними для економічного прориву через адаптаційні заходи, що скеровані на інтенсифікацію корегування бізнес-масштабування в період розвитку діджиталізації та економіки знань на основі штучного інтелекту.

4. За результатами аналізу рівня розвитку промислових підприємств за фазами життєвого циклу (с. 199-221, рис. 3.8) із застосуванням розробленої структурно-функціональної моделі інтегрованої адаптивно-релевантної системи оцінювання життєвого циклу підприємств проведено ґрунтовні дослідження та розрахунки динаміки індексних показників ступеня реалізації етапів життєвого циклу за відповідними фазами. Автором доведено, що встановлена трьохрівнева якісна характеристика дає змогу провести багатовимірну оцінку рівня розвитку. Втім, доцільним було б уточнити, як саме буде обрана пріоритетною одна із складових для підприємств, що досліджуються, і яким чином на відповідній фазі життєздатності буде забезпечено дієвість конвергентності інвестиційних процесів.

5. Автором в рамках запропонованого науково-практичного підходу до формування управлінських рішень щодо активізації інвестиційних позицій промислових підприємств включає визначення рангу структурних елементів та активного рівня транспарентності їх розвитку, за допомогою методу аналізу ієрархій визначає варіативність варіативності стратегічного домінантного впливу на економічну свободу, підприємницьку культуру (с. 251-262, рис. 3.16), але не зовсім зрозумілим є зв'язок між вісями при побудові матриці стратегічних інвестиційних позицій підприємств, до того ж показники та оцінки формального та активного рівня яка покладена в основу запропонованої систематизації, є нетиповими та можуть бути визначені як специфічні, але це підтверджує наявність інноваційного мислення автора під час вирішення наукової проблеми у дисертаційній роботі.

6. в підрозділі 4.3 автором представлено підхід до генерування стратегічних управлінських рішень та запропоновано модель стратегії управління транспарентного розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів як інструменту визначення стратегічних альтернатив та побудови кластерних полівекторних моделей. Потребує додаткового пояснення систематизація однорідних груп промислових підприємств задля точної регламентації траєкторії їх руху у визначену стратегічну зону господарювання та можливості перенесення підприємства (групи) до необхідної (можливої) зони на запропонованій матриці.

7. При розробці системної основи побудови механізму управління транспарентності розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів (с. 353-260, рис. 5.1) автором запропоновано поєднання синектичного та компенсаторного підходів, що дозволяє уникнути ситуацій щодо викривлення інформації при розробці стратегій та забезпечити стійкість в умовах невизначеності. Розуміючи, що організаційна структура із обраними функціями може стати рушійною силою до змін, було б доцільним уточнити, які типи організаційних структур можливо застосовувати відповідно до обраних функціональних стратегій.

8) у підрозділі 5.2. на с. 395-399 автором представлена розроблена інтегральна основа побудови стратегічної конфігурації управління

транспарентністю розвитку підприємств на основі цифрової когерентності (рис. 5.10.), яка включає інструменти забезпечення транспарентності (ефективне управління та використання цифрових ресурсів, ефективні комунікаційні стратегії, «цифрова культура» персоналу, цифрова грамотність), що має досить високу науково-практичну цінність, проте, поза увагою залишається такий важливий інструмент забезпечення як «корпоративна культура та лідерство», бо саме через таке доповнення можливе прискорення впровадження високотехнологічних рішень та стратегічних інновацій.

Однак, висловлені зауваження не знижують високий рівень теоретичної і практичної цінності дисертаційної роботи Зайцевої Анни Сергіївни, не мають принципового характеру, не впливають на її загальну високу оцінку, а окремі зауваження можна розглядати як побажання здобувачу щодо напрямів подальшого дослідження проблеми.

Загальний висновок до дисертаційної роботи та відповідність встановленим вимогам

Дисертаційна робота Зайцевої Анни Сергіївни «Управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів» є закінченим, самостійним дослідженням, що виконане на актуальну тему, на високому теоретичному і методологічному рівні, містить низку положень, що відрізняються науковою новизною. Зміст дисертації, який складається з вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків, відповідає поставленим задачам наукового дослідження. Обсяг, структура і стилістичне оформлення дисертації відповідає вимогам МОН України щодо докторських дисертацій.

Наведені наукові результати дозволяють кваліфікувати роботу Зайцевої А.В. як вирішення важливої науково-прикладної проблеми – розроблення теоретико-методологічних засад, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів. Отримані автором результати є достовірними, висновки та пропозиції обґрунтовані, мають практичну і теоретичну цінність.

У цілому дисертація відповідає вимогам пунктів 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» (затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197), а тому її автор, Зайцева Анна Сергіївна, заслуговує на присвоєння наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Опонент:

завідувач кафедри економіки повітряного
транспорту Національного авіаційного університету
МОН України,

доктор економічних наук, професор

[Signature]
Олена АРЕФ'ЄВА



Ареф'євої О.
свідчую
Заступник секретаря
Національного авіаційного університету
М. Мельничук

Заступник секретаря спеціалізованої вченої ради

20.06.2022



Д 64.108.05

Безумна Ю.Є.